

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Катя Янчева Георгиева

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.1. „Физически науки“; научна специалност „Физика на океана, атмосферата и околоземното пространство“ за нуждите на секция „Космически климат“ при ИКИТ-БАН, обявен в „Държавен вестник“, бр.29 от 12.04.2022 г.

За участие в конкурса е представил документи един кандидат: д-р Мария Сотирова Маджарска-Тайсън, старши изследовател в Института за изследвания на Слънчевата система Макс Планк, Гьотинген, Германия.

Представени материали

Кандидатът е представил в законовия срок документи, които отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ и съответстват на законовите и процедурните изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ-БАН.

Представените материали са добре систематизирани и подредени, което улеснява оценката им.

Няма данни за плагиатство в научните трудове на кандидата.

Общи сведения за кандидата

Мария Сотирова Маджарска е получила магистърска степен по специалности „Учител по физика и математика“ и „Астрономия“ във Физически факултет на Софийски Университет „Св. Кл. Охридски“ през 1992 г. Защитила е докторантура по научна специалност 01.04.10 „Хелиофизика“ в Института по астрономия, Българска Академия на Науките през 2001 г.

Била е postdoc в Armagh Observatory, North Ireland, UK (2000-2003, 2010-2012, януари – март 2013 и август 2013 – август 2016), Mullard Space Science Laboratory, University College London, UK (2003-2004), Max-Planck Institute for Solar System Research, Göttingen, Germany (април – октомври 2004 и 2006-2009).

Работила е като изследовател в Royal Observatory of Belgium (2005-2006), Armagh Observatory, Armagh, N. Ireland, UK (2009-2010 и 2011-2012), Mullard Space Science Laboratory, University College London, UK (юни – август 2012), гост професор в Shandong University, Weihai, China (2016-2019), старши изследовател в Max-Planck Institute for Solar System Research, Göttingen, Germany (2017-2019) и в Seoul National University, BrainPool Program, Korean National Research Foundation, South Korea (2019-2020). От 2021 г. досега е старши изследовател в Max-Planck Institute for Solar System Research, Göttingen, Germany.

Съответствие с минималните научни и наукометрични критерии и изиствания за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4-1. Физически науки

Общият брой публикации, предоставени от кандидата, е 80, всичките само в реферирани списания. 4 от тях са използване за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

От останалите 76 публикации, представени за рецензиране авторски работи в конкурса за професор са 31.

Тъй като д-р Маджарска след защита на докторската си дисертация не е заемала в България длъжността „доцент“ съгласно ЗРАСРБ поради това, че е работила предимно в чужбина, то в съответствие с Чл. 50 (2) от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в ИКИТ-БАН по показател В4 (Хабилитационен труд – научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация) тя е представила 11 публикации в специализирани научни издания, всички в Q1, равностойни на публикуван монографичен труд за придобиване на академичната длъжност „доцент“, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор". Общият брой точки на кандидата по този показател е 275, при изисквани 100.

За конкурса за професор д-р Маджарска по показател Г7 (Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация) е представила допълнително 20 публикации, отново всички в Q1, с общ брой точки 500, при изисквани 220.

Представените за конкурса цитати (без самоцитати) са 100 с общ брой точки 200 при изисквани 120.

Д-р Маджарска е била един от водещите ръководители на пет успешно защитили докторанти. Била е ръководител на един национален проект в Южна Корея и участник в два национални проекта, един в Северна Ирландия, Обединеното Кралство и един в Германия. Ръководила е 2 и е била участник в 6 проекта по линия на International Space Science Institute, Берн, Швейцария. Така общият брой точки по група показатели Е е 335 точки при изисквани 150.

В заключение, наукометричните показатели на кандидата сериозно надхвърлят минималните национални изисквания и му позволяват да участва в конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“.

Основните насоки на научната дейност и научните приноси на кандидата са в осем основни направления

1. *Изследване на коронални ярки точки, които се намират извън активните области, техните физически параметри и динамични явления, свързани с тях.* На тези изследвания са посветени 8 научни публикации, включително обширен (79 страници) обзор в най-престижното списание в областта с IF над 17: Living Reviews in Solar Physics.
2. *Активни слънчеви области и динамични явления, свързани с тях.* Публикациите по тази тема са 10: в Astronomy and Astrophysics, Astrophysical Journal и Solar Physics.

3. *Източници на слънчевия вятър, техните физически параметри и и свойства.* Публикациите по тази тема са в Astronomy and Astrophysics, Astrophysical Journal, Monthly Notices of the Royal Astronomical Society и Solar Physics.
4. *Дребно-мащабни преходни явления в слънчевата атмосфера и техните физически параметри и свойства.* Резултатите са представени в 26 публикации в Astronomy and Astrophysics, Astrophysical Journal, Space Science Reviews и Solar Physics.
5. *Фундаментална диагностика на слънчевата атмосфера и разработване на научни инструменти за целите на тази диагностика.* Свързаните с тази тема публикации са 9, в Astrophysical Journal Letters, Solar Physics, Monthly Notices of the Royal Astronomical Society и Journal of Astronomical Telescopes, Instruments, and Systems.
6. *Еруптивни слънчеви протуберанси* с 3 публикации в Astronomy and Astrophysics и New Astronomy.
7. *Широко-мащабни коронални явления* – публикации в Astronomy and Astrophysics и Astrophysical Journal.
8. *Физически свойства на спокойното слънце и фундаменталния проблем за загряването на слънчевата атмосфера* – представена в публикации в Solar Physics и Astronomy and Astrophysics и New Astronomy.

Представените научни публикации и авторски приноси характеризират д-р Мария Маджарска като един от водещите специалисти в света в областта на слънчевата и слънчево-земната физика. Трудовете ѝ са на високо научно ниво, с оригинални и иновативни резултати, което се потвърждава и от престижните списания, в които са публикувани, и от множеството цитати.

Д-р Маджарска е рецензент и член на комисии за NASA Heliophysics Division and Nasa Postdoctoral program, European Science foundation (от 2019); рецензент за Science, Nature, Astronomy and Astrophysics, Astrophysical Journal, Solar Physics, Advances in Space Research, MNRS, Journal of Space Weather and Space Climate, и т.н., което още веднъж доказва нейния международен авторитет.

Заклучение

На базата на представените за конкурса материали е видно, че Мария Маджарска е водещ в своята област учен, признат и утвърден в международните научни среди. Нейните изследвания съответстват напълно на темата на конкурса и тематиката на секция “Космически Климат” в ИКИТ-БАН. Резултатите ѝ сериозно надвишават изискванията за заемане на академичната длъжност „професор”.

Поради това с пълна убеденост препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да препоръчат на Научния съвет на ИКИТ-БАН да избере доц. д-р Мария Сотирова Маджарска-Тайсън на академичната длъжност „професор” в секция „Космически климат” на ИКИТ-БАН в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.1. „Физически науки“; научна специалност „Физика на океана, атмосферата и околоземното пространство“.

07.09.2022 г.

София

/проф. д-р Катя Георгиева/

